

Concept Besluit van De Nederlandsche Bank N.V. (DNB) en de Stichting Autoriteit Financiële Markten (AFM) van [datum] tot wijziging van de Beleidsregel geschiktheid 2012

De Nederlandsche Bank N.V. en de Stichting Autoriteit Financiële Markten,

Gelet op de artikelen 3:8, 3:100, eerste lid, onderdeel b voor wat betreft de dagelijks beleidsbepalers, 3:271, 4:3, vierde lid, Wet op het financieel toezicht (Wft) juncto artikel 2a Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen (BGfo), 4:9, eerste lid, en 5:29, eerste lid, Wft; artikel 27, eerste en vierde lid, Verordening (EU) Nr. 909/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende de verbetering van de effectenafwikkeling in de Europese Unie, betreffende centrale effectenbewaarinstellingen en tot wijziging van Richtlijnen 98/26/EG en 2014/65/EU en Verordening (EU) nr. 236/2012 (CSDR); artikel 106, eerste tot en met derde lid, van de Pensioenwet (Pw); artikel 110c, eerste tot en met derde lid, van de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb); de artikelen 29 en 30 van het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling; de artikelen 17aa en 26.01 Besluit prudentiële regels Wft en artikel 10, eerste lid, van de Wet toezicht trustkantoren 2018 (Wtt);

Besluiten tot het wijzigen van de gezamenlijke Beleidsregel geschiktheid 2012

Besluit:

ARTIKEL I

De Beleidsregel geschiktheid 2012 wordt als volgt gewijzigd:

A

De aanhef bij het besluit komt te luiden:

Gelet op de artikelen 3:8, 3:100, eerste lid, onderdeel b voor wat betreft de dagelijks beleidsbepalers, 3:271, 4:3, vierde lid, Wet op het financieel toezicht (Wft) juncto artikel 2a Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen (BGfo), 4:9, eerste lid, en 5:29, eerste lid, Wft; artikel 27, eerste en vierde lid, Verordening (EU) Nr. 909/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende de verbetering van de effectenafwikkeling in de Europese Unie, betreffende centrale effectenbewaarinstellingen en tot wijziging van Richtlijnen 98/26/EG en 2014/65/EU en Verordening (EU) nr. 236/2012 (CSDR); artikel 106, eerste tot en met derde lid, van de Pensioenwet (Pw); artikel 110c, eerste tot en met derde lid, van de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb); de artikelen 29 en 30 van het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling; de artikelen 17aa en 26.01 Besluit prudentiële regels Wft en artikel 10, eerste lid, van de Wet toezicht trustkantoren 2018 (Wtt).

B

Aan onderdeel 1.1. wordt na de eerste alinea een alinea toegevoegd, luidende:

Deze beleidsregel is niet van toepassing op personen die uitsluitend kwalificeren als aanvrager van een verklaring van geen bezwaar als bedoeld in artikel 3:95, eerste lid, Wft. Deze personen worden conform artikel 3:100, eerste lid, onderdeel b Wft beoordeeld op hun reputatie, met inachtneming van de Gemeenschappelijke richtsnoeren inzake de prudentiële beoordeling van verwervingen en vergrotingen van gekwalificeerde

deelnemingen in de financiële sector, vastgesteld door het Gemengd Comité van de Europese toezichthoudende autoriteiten bestaande uit EBA, EIOPA en ESMA. De beoordeling van de reputatie is een andere toets dan de geschiktheidstoets als bedoeld in deze beleidsregel en ziet toe op een andere doelgroep.

C

Onderdeel 1.1, sub a komt te luiden:

- a) *beleidsbepaler*: een persoon die bij of krachtens de Wet op het financieel toezicht, het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen, het Besluit prudentiële regels Wft, de Pensioenwet of de Wet verplichte beroepspensioenregeling, de Wet toezicht trustkantoren 2018 of de CSDR moet of kan worden getoetst op geschiktheid.

D

Onderdeel 1.1, sub c komt te luiden:

- c) *onderneming*: een financiële onderneming, gemengde financiële holding, financiële holding of verzekeringsholding met zetel in Nederland, marktexploitant, pensioenfonds, beroepspensioenfonds, datarapporteringsdienstverlener, houder van een ontheffing als bedoeld in artikel 4:3, vierde lid, Wft, centrale effectenbewaarinstellingen als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel 1 CSDR, of trustkantoor.

E

Onderdeel 1.1, sub f komt te luiden:

- f) *onderneming in groep A*: aanbieder van beleggingsobjecten; afwikkelonderneming; bank; beroepspensioenfonds; betaalinstelling; centrale effectenbewaarinstelling als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel 1, CSDR; clearinginstelling; elektronischgeldinstelling; entiteit voor risico-acceptatie; financiële holding, gemengde financiële holding of verzekeringsholding met zetel in Nederland; financiële instelling; herverzekeraar; kredietunie; levensverzekeraar; marktexploitant; natura-uitvaartverzekeraar; onderlinge waarborgmaatschappij met verklaring; pensioenfonds; premiepensioeninstelling; schadeverzekeraar; of wisselinstelling.

F

Onderdeel 1.1, sub g komt te luiden:

- g) *onderneming in groep B*: aanbieder van krediet; beheerder van beleggingsinstelling; beheerder van een icbe, beleggingsmaatschappij; icbe; beleggingsonderneming; bewaarder of bewaarder van een icbe; pensioenbewaarder; of datarapporteringsdienstverlener.

G

Onderdeel 1.1, sub h komt te luiden:

- h) *onderneming in groep C*: financiële dienstverlener, met uitzondering van een financiële dienstverlener in groep A en B; houder van een ontheffing als bedoeld in artikel 4:3, vierde lid, Wft; of trustkantoor.

H

Onderdeel 1.2, eerste lid, aanhef en onder D komt te luiden:

D. **Evenwichtige en consistente besluitvorming**, waarbij onder meer de belangen van klanten en andere stakeholders een centrale positie innemen, en het in staat zijn eigen gedegen, objectieve en onafhankelijke besluiten te nemen en oordelen te vormen bij de vervulling van taken en verantwoordelijkheden.

I

Aan onderdeel 1.2, eerste lid, aanhef en na D wordt toegevoegd:

E. **Voldoende tijd**, met inbegrip van tijd voor het verwerven van inzicht in de activiteiten van de onderneming, haar belangrijkste risico's en de implicaties van de bedrijfs- en risicostrategie, alsmede voldoende beschikbare tijd in perioden van sterk verhoogde activiteit van de onderneming of van andere entiteiten waar de beleidsbepaler een (neven)functie vervult.

J

Onderdeel 1.2, tweede lid, wordt, onder vernummering van het derde lid naar het tweede lid, geschrapt.

K

Onderdeel 1.6, tweede lid, aanhef en onder a) komt te luiden:

a) het volledig ingevulde en ondertekende door de toezichthouder voorgeschreven formulier voor aanvraag van een toetsing.

L

Onderdeel 1.6, tweede lid, aanhef en onder c), aanhef en onder i) komt te luiden:

i) het door de onderneming gedocumenteerde beleid waarin rekening is gehouden met onderdelen 1.2.1, 1.3 en 1.4.

M

In onderdeel 1.8 wordt "de artikelen 13 en 15 van de Wet toezicht trustkantoren" gewijzigd in "de artikelen 56 en 58 van de Wet toezicht trustkantoren 2018".

N

Aanhef Hoofdstuk 2 § 2 komt te luiden:

Aanbieder van krediet; beleggingsonderneming; beheerder van een beleggingsinstelling; beheerder van een icbe; beleggingsmaatschappij; icbe; bewaarder; bewaarder van een icbe; pensioenbewaarder; of datarapporteringsdienstverlener (groep B).

O

De aanhef bij onderdeel 2.4 komt te luiden:

2.4 Aanbieder van krediet; beleggingsonderneming met uitzondering van een verbonden agent; beheerder van een beleggingsinstelling; beheerder van een icbe; beleggingsmaatschappij; icbe; bewaarder; bewaarder van een icbe; pensioenbewaarder; of datarapporteringsdienstverlener.

P

Onderdeel 2.4, eerste lid, komt te luiden:

1. Een beleidsbepaler van een aanbieder van krediet, beleggingsonderneming, met uitzondering van de verbonden agent, beheerder van een beleggingsinstelling,

beheerder van een icbe, beleggingsmaatschappij, icbe, bewaarder, bewaarder van een icbe, pensioenbewaarder, of datarapporteringsdienstverlener, wordt bij aantreden geacht geschikt te zijn als bedoeld in onderdeel 1.2.1 indien hij of zij aantoonbaar minimaal te beschikken over:

- a. bestuurlijke vaardigheden nodig voor het dagelijks beleid;
- b. leidinggevende vaardigheden in een hiërarchische verhouding;
- c. algemene en specifieke vakinhoudelijke kennis, opgedaan in relevante werkomgeving; en
- d. geschiktheid ten aanzien van de bedrijfsvoering.

Onderwerpen a. tot en met d. zijn opgedaan gedurende ten minste twee jaar werkervaring, waarvan minimaal één jaar aaneengesloten.

Q

Onder vernummering van het tweede en derde lid naar het derde en vierde lid, wordt een lid ingevoegd bij onderdeel 2.4, luidende:

2. In aanvulling op het bepaalde in het eerste lid, geldt voor beleidsbepalers van beleggingsondernemingen en datarapporteringsdienstverleners daarnaast:
 - e. het in staat zijn eigen gedegen, objectieve en onafhankelijke besluiten te nemen en oordelen te vormen bij de vervulling van taken en verantwoordelijkheden, en
 - f. voldoende tijd, met inbegrip van tijd voor het verwerven van inzicht in de activiteiten van de instelling, haar belangrijkste risico's en de implicaties van de bedrijfs- en risicostrategie, alsmede voldoende beschikbare tijd in perioden van sterk verhoogde activiteit van de onderneming of van andere entiteiten waar de beleidsbepaler een (neven)functie vervult.

R

Het tweede lid van onderdeel 2.4 wordt vernummerd naar het derde lid en komt te luiden:

3. Indien bij een in onderdeel 2.4.1 genoemde onderneming met inbegrip van beleidsbepalers ten hoogste zes personen werkzaam zijn en gezien de aard, omvang en complexiteit van de onderneming de vereiste twee jaar werkervaring als genoemd in 2.4.1 niet redelijkerwijs vereist is, kunnen de minimumvereisten als bedoeld onder a, c en d, van onderdeel 2.4.1, zijn opgedaan gedurende één jaar aaneengesloten werkervaring. Het vereiste onder b, van onderdeel 2.4.1 wordt in dat geval niet getoetst.

S

Aan onderdeel 2.4 wordt een lid toegevoegd, luidende:

5. Indien een onderneming als bedoeld in onderdeel 2.4.1. een significante en/of beursgenoteerde beleggingsonderneming betreft, dan dient het leidinggevend orgaan in zijn toezichtfunctie te beschikken over voldoende onafhankelijke leden.

T

Aanhef § 3 komt te luiden:

§ 3. Financiëldienstverlener, met uitzondering van financiëldienstverleners in groep A en B; houders van een ontheffing als bedoeld in artikel 4:3, vierde lid, Wft; trustkantoor (groep C).

U

De aanhef bij onderdeel 2.7 komt te luiden:

2.7. Financiële dienstverlener, met uitzondering van een financiële dienstverlener in groep A en B; houders van een ontheffing als bedoeld in artikel 4:3, vierde lid, Wft; of trustkantoor.

V

Onderdeel 2.7, eerste lid, komt te luiden:

1. Een beleidsbepaler van een financiële dienstverlener, met uitzondering van een financiële dienstverlener in groep A en B, een houder van een ontheffing als bedoeld in artikel 4:3, vierde lid, Wft of een trustkantoor wordt bij zijn of haar aantreden geacht geschikt te zijn als bedoeld in onderdeel 1.2.1, indien hij of zij aantoonbaar te beschikken over:
 - a. bestuurlijke vaardigheden nodig voor het (dagelijks) beleid;
 - b. leidinggevende vaardigheden in een hiërarchische verhouding; en
 - c. uitsluitend voor beleidsbepalers van bemiddelaars en adviseurs in beleggingsobjecten, (onder) gevolmachtigd agenten, houders van een ontheffing als bedoeld in artikel 4:3, vierde lid, Wft en trustkantoren: algemene en specifieke vakinhoudelijke kennis.

W

Onderdeel 2.8 komt te luiden:

2.8. Kleine financiële dienstverlener met uitzondering van een (onder) gevolmachtigd agent, een bemiddelaar in of adviseur van beleggingsobjecten en met uitzondering van een houder van een ontheffing als bedoeld in artikel 4:3, vierde lid, Wft

Een beleidsbepaler van een financiële dienstverlener, met uitzondering van een (onder) gevolmachtigd agent, een bemiddelaar in of adviseur van beleggingsobjecten en met uitzondering van een houder van een ontheffing als bedoeld in artikel 4:3, vierde lid, Wft, van, met inbegrip van de beleidsbepalers, ten hoogste zes personen, wordt bij zijn of haar aantreden geacht geschikt te zijn als bedoeld in onderdeel 1.2.1, indien hij of zij aantoonbaar te beschikken over:

- a. bestuurlijke ervaring opgedaan gedurende ten minste één jaar in een voor de onderneming relevante werkomgeving;
- b. een HBO-diploma van een voor de onderneming relevante opleiding;
- c. een HBO-diploma of hoger en minimaal twee jaar relevante werkervaring, waarvan één jaar aaneengesloten, of
- d. tien jaar werkervaring in een voor de onderneming relevante werkomgeving, waarvan vijf jaar aaneengesloten.

X

De wijzigingen in dit besluit leiden tot wijzigingen in de toelichting van de Beleidsregel geschiktheid 2012. Voorts is de toelichting op enkele onderdelen (gedeeltelijk) achterhaald. Daarom wordt de toelichting van de Beleidsregel geschiktheid 2012 aangepast aan de wijzigingen in dit besluit en/of geactualiseerd in de volgende onderdelen:

1. Aan onderdeel Algemeen onder a) zijn de laatste twee alinea's geschrapt want niet langer actueel;

2. Aan onderdeel Algemeen onder b) onderdeel 4. Uitgangspunten geschiktheidstoetsing wordt onder sub 4) 'en (Europese) regelgeving' en een voetnoot over de toepassing van de Europese richtsnoeren toegevoegd;
3. Onderdeel Algemeen onder b) onderdeel 5. wordt geschrapt want is niet langer actueel;
4. Onderdeel Algemeen onder b) onderdelen 6. tot en met 9. worden vernummerd en aangepast aan de wijzigingen;
5. Onderdeel Algemeen onder c) Hoofdstuk 1, onderdeel 1.1 wordt aangepast aan de wijzigingen en geactualiseerd;
6. Onderdeel Algemeen onder c) Hoofdstuk 1, onderdelen 1.2 en 1.3 worden aangepast aan de wijzigingen en geactualiseerd;
7. Onderdeel Algemeen onder c) Hoofdstuk 1, onderdeel 1.4 wordt geactualiseerd;
8. Onderdeel Algemeen onder c) Hoofdstuk 1, onderdeel 1.5 wordt aangepast aan de wijzigingen;
9. Onderdeel Algemeen onder c) Hoofdstuk 1, onderdeel 1.6 wordt aangepast aan de wijzigingen en geactualiseerd;
10. Onderdeel Algemeen onder c) Hoofdstuk 2 § 1 wordt aangepast aan de wijzigingen en door het splitsen van de tabel in groep B en C ;
11. Onderdeel Algemeen onder c) Hoofdstuk 2, § 2 en onderdeel 2.4 worden aangepast aan de wijzigingen;
12. Onderdeel Algemeen onder c) Hoofdstuk 2 § 3 en 2.7 en 2.8 worden aangepast aan de wijzigingen.

ARTIKEL II

1. Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin dit besluit wordt geplaatst.
2. Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit 2019 tot wijziging Beleidsregel geschiktheid 2012.

Dit besluit zal met de toelichting plus de nieuwe integrale tekst van de Beleidsregel geschiktheid 2012 inclusief de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

TOELICHTING

Dit besluit tot wijziging van de Beleidsregel geschiktheid 2012 betreft een aanpassing van de Beleidsregel geschiktheid 2012 in het kader van nieuwe wet- en regelgeving die in werking is getreden. Het betreft de wet- en regelgeving zoals hieronder, onder artikel 1, onderdeel A, toegelicht, alsmede de inwerkingtreding van de ESMA Richtsnoeren inzake het leidinggevend orgaan van marktexploitanten en aanbieders van datarapporteringsdiensten en de EBA/ESMA Richtsnoeren voor het beoordelen van de geschiktheid van leden van het leidinggevend orgaan en medewerkers met een sleutelfunctie. DNB en de AFM passen deze richtsnoeren toe in het toezicht. Naast de wijzigingen die voortvloeien uit nieuwe (Europese) wet- en regelgeving is de beleidsregel inclusief de toelichting op enkele punten geactualiseerd en verduidelijkt en zijn enkele omissies hersteld.

Artikelsgewijs

ARTIKEL 1

Onderdeel A

De aanhef bij het besluit is gewijzigd. Per 1 juli 2018 is een wijziging van artikel 3:100, eerste lid, onderdeel b, Wft van kracht geworden die inhoudt dat aanvragers van een verklaring van geen bezwaar voortaan moeten worden beoordeeld op hun reputatie. Deze beoordeling van de reputatie valt buiten de toepassing van de Beleidsregel geschiktheid 2012. Daarom is duidelijk gemaakt dat deze beleidsregel alleen is gegrond op het gedeelte over de dagelijks beleidsbepalers uit dit artikellid.

Artikelen uit de Pensioenwet, Wet verplichte beroepspensioenregeling en het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling zijn gewijzigd en vernummerd als gevolg van de Wet versterking bestuur pensioenfondsen die per 1 juli 2014 is ingegaan en er zijn wijzigingen opgenomen als gevolg van de implementatie van Richtlijn 2016/2341/EU van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2016 (Richtlijn IORPII) op grond waarvan ook houders en vervullers van sleutelfuncties bij pensioenfondsen, beroepspensioenfondsen en premiepensioeninstellingen geschikt moeten zijn. Voorts is per 1 januari 2019 een nieuwe Wet toezicht trustkantoren 2018 van kracht geworden, die de oude Wet toezicht trustkantoren heeft vervangen.

Onderdeel B

Personen die uitsluitend kwalificeren als aanvrager van een verklaring van geen bezwaar (vvgb) als bedoeld in artikel 3:95, eerste lid, Wft, worden uitgezonderd voor de toepassing van deze beleidsregel. Het betreft hier degene die de gekwalificeerde deelneming verwerft, waarbij geldt dat indien de aanvrager een rechtspersoon is, het mede de dagelijks beleidsbepaler(s) van deze rechtspersoon betreft. Deze personen worden conform artikel 3:100, eerste lid, sub b Wft beoordeeld op hun reputatie, met inachtneming van de Gemeenschappelijke richtsnoeren inzake de prudentiële beoordeling van verwervingen en vergrotingen van gekwalificeerde deelnemingen in de financiële sector, vastgesteld door het Gemengd Comité van de Europese toezichthoudende autoriteiten bestaande uit EBA, EIOPA en ESMA. De beoordeling van de reputatie is een andere toets dan de geschiktheidstoets als bedoeld in deze beleidsregel en ziet toe op een andere doelgroep. Om verwarring te voorkomen is uitdrukkelijk in deze beleidsregel opgenomen dat deze niet van toepassing is op personen die uitsluitend kwalificeren als aanvrager van een verklaring van geen bezwaar, en niet (tevens) als beleidsbepaler in de zin van deze beleidsregel.

Onderdeel C

Hier is een wijziging opgenomen als gevolg van de Wet versterking bestuur pensioenfondsen. Ook bij pensioenfondsen en beroepspensioenfondsen is de term geschiktheid ingevoerd in plaats van deskundigheid. Verder is een juiste aanhaling van de Wet toezicht trustkantoren 2018 toegevoegd. Ook is toegevoegd dat een persoon op grond van enige wet 'kan' worden getoetst op geschiktheid. Ingevolge de implementatie van Richtlijn 2016/2341/EU van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2016 (IORPII) is in de Pw en de Wvb opgenomen dat alle personen die betrokken zijn bij het uitoefenen van een sleutelfunctie geschikt dienen te zijn voor het uitoefenen van die functie. Pensioenfondsen zijn zelf verantwoordelijk voor de geschiktheid en betrouwbaarheid van de personen die betrokken zijn bij het uitoefenen van een sleutelfunctie. Dat zijn sleutelfunctiehouders en andere personen die de sleutelfunctie vervullen. De toezichthouder kan, indien zij daartoe aanleiding ziet, de personen onderwerpen aan een toets. Verplichte voorafgaande toetsing door de toezichthouder is op grond van de richtlijn niet vereist. Een toetsing in het geval de toezichthouder daartoe aanleiding ziet geldt sinds 2014 (als gevolg van de Wet versterking bestuur pensioenfondsen) ook voor leden van de visitatiecommissie van een (beroeps)pensioenfonds. Daarom is opgenomen dat deze beleidsregel eveneens van toepassing is op personen die *kunnen* worden getoetst op geschiktheid en niet alleen op personen die *moeten* worden getoetst op geschiktheid. Let wel, als het sleutelfunctiehouderschap zal worden vervuld door een nieuwe beleidsbepaler van een pensioenfonds, beroepspensioenfonds of premiepensioeninstelling, is een aanvangstoets op geschiktheid (en betrouwbaarheid) vereist. Hetzelfde geldt als sprake is van een functieverandering omdat een zittend beleidsbepaler van een pensioenfonds, beroepspensioenfonds of premiepensioeninstelling een sleutelfunctiehouderschap aanneemt. Dan is een aanvangstoets op geschiktheid door de toezichthouder vereist.

Onderdeel D

Aan de definitie van 'onderneming' in onderdeel 1.1, sub c, is de marktexploitant toegevoegd. Een marktexploitant is niet gedefinieerd als een financiële onderneming in artikel 1:1 Wft. De marktexploitant is echter wel opgenomen als onderneming in groep A, in onderdeel f van artikel 1.1. Daarom dient de marktexploitant separaat gedefinieerd te worden als onderneming in de zin van deze beleidsregel. Deze wijziging betreft daarom het herstel van een eerdere omissie.

Onderdeel E

Aan de definitie van 'onderneming in groep A' in onderdeel 1.1, sub f, zijn zowel de afwikkelonderneming, de wisselinstelling als de kredietunie toegevoegd als gevolg van opneming van deze entiteiten in de Wft. Voorts zijn zowel de betaalininstelling als de elektronischgeldinstelling overgeheveld van groep C naar groep A. Voor beleidsbepalers van ondernemingen in groep C is geschiktheid als omschreven in onderdeel 1.2.1, nader uitgewerkt in hoofdstuk 2. Hierdoor geldt voor deze beleidsbepalers bij aanvang een ander toetsingskader dan voor beleidsbepalers in ondernemingen in groep A. Sinds 2012 heeft de ontwikkeling van betaalininstellingen en elektronischgeldinstellingen een vlucht genomen. Het aantal ondernemingen groeit gestaag en de diversiteit is groot. Kleine startups bestaan naast (onderdelen van) beursgenoteerde ondernemingen, qua omvang en complexiteit niet meer vergelijkbaar met de situatie van deze ondernemingen in 2012. Naast banken hebben deze ondernemingen een sterke marktpositie verkregen in het financieel systeem. De ontwikkeling van betaalininstellingen en elektronischgeldinstellingen

zet verder door. Om op de juiste wijze de geschiktheid vast te kunnen stellen van beleidsbepalers in betaalinstellingen en elektronischgeldinstellingen, is het 'principle based' kader van de ondernemingen in groep A passend. Met de 'principle based' uitgangspunten kunnen toetsingen als maatwerk worden uitgevoerd, rekening houdend met de constellatie binnen zowel grote, complexe als kleine startende ondernemingen.

Onderdeel F

Aan de definitie van 'onderneming in groep B' in onderdeel 1.1, sub g, is de pensioenbewaarder toegevoegd. Deze wijziging betreft het herstel van een eerdere omissie. Een pensioenbewaarder is in artikel 1:1 Wft gedefinieerd als een financiële onderneming, maar was nog niet opgenomen in deze beleidsregel.

Onderdeel G

Betaalinstellingen en elektronischgeldinstellingen zijn verwijderd uit ondernemingen in groep C in onderdeel 1.1, onderdeel h. Zij zijn overgeheveld naar groep A.

Onderdeel H

Dit betreft geen nieuwe eis aan de geschiktheid maar een explicitering en verduidelijking van het vereiste van onafhankelijke besluitvorming. Beleidsbepalers moeten onafhankelijk van geest zijn. Dit wordt ook benadrukt in CRD IV, MIFID II, CSDR, de ESMA Richtsnoeren inzake het leidinggevend orgaan van marktexploitanten en aanbieders van datarapporteringsdiensten en in de EBA/ESMA Richtsnoeren voor het beoordelen van de geschiktheid van leden van het leidinggevend orgaan en medewerkers met een sleutelfunctie: "Handelen met 'onafhankelijkheid van geest' is een gedragspatroon dat met name tijdens besprekingen en besluitvorming binnen het leidinggevend orgaan tot uiting komt en voor elk lid van het leidinggevend orgaan vereist is ". Hoewel deze regels zijn geschreven voor banken, beleggingsondernemingen, marktexploitanten, datarapporteringsdienstverleners en centrale effecten bewaarinstellingen is de competentie onafhankelijkheid van geest van belang voor beleidsbepalers van alle ondernemingen in de zin van deze beleidsregel. Daarom is ervoor gekozen om te verduidelijken dat het geschiktheidsonderwerp "evenwichtige en consistente besluitvorming" ook inhoudt dat beleidsbepalers onafhankelijk van geest zijn.

Onderdeel I

Dit betreft geen nieuw vereiste maar een explicitering en verduidelijking. In de huidige Beleidsregel geschiktheid 2012 wordt het vereiste van 'voldoende tijd' alleen benoemd in de bijlage met relevante competenties: "Kan motiveren dat hij of zij (ondanks eventuele nevenfuncties) voldoende tijd aan zijn of haar functie kan besteden om deze naar behoren te kunnen uitvoeren." Vanwege het belang van het hebben van voldoende tijd enerzijds en het niet-cumulatieve karakter van de lijst met competenties is besloten om het vereiste van 'voldoende tijd' expliciet op te nemen onder de geschiktheidseisen uit hoofdstuk 1.2 van de Beleidsregel geschiktheid. Het belang van het hebben van voldoende tijd om de functie goed te kunnen vervullen wordt ook benadrukt in CRD IV en MIFID II: "Alle leden van het leidinggevend orgaan besteden genoeg tijd aan de vervulling van hun taken in de instelling". Ook de EBA/ESMA Richtsnoeren voor het beoordelen van de geschiktheid van leden van het leidinggevend orgaan en medewerkers met een sleutelfunctie en de ESMA Richtsnoeren inzake het leidinggevend orgaan van marktexploitanten en aanbieders van datarapporteringsdiensten benadrukken het belang van voldoende tijd, evenals de Pensioenwet. Het hebben van voldoende tijd voor de beoogde functie en verantwoordelijkheden is van belang voor beleidsbepalers van alle

ondernemingen in de zin van deze beleidsregel. Daarom is ervoor gekozen om het vereiste van 'voldoende tijd' op te nemen in de lijst met geschiktheidsonderwerpen.

Onderdeel J

Dit betreft een wijziging als gevolg van de Wet versterking bestuur pensioenfondsen. De specifieke opsomming van deskundigheidsgebieden is per 1 juli 2014 komen te vervallen. Destijds was hierover het volgende ter toelichting bij het wijzigingsbesluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling opgenomen: "Artikel 30 vervalt zodat kan worden aangesloten bij de systematiek die nu al in de Wft wordt gehanteerd: geschiktheid is daar een open norm; de invulling ervan wordt aan de toezichthouders (DNB en AFM) overgelaten. Het schrappen van artikel 30 zal niet leiden tot een verzwakking van de geschiktheidseis. In de Beleidsregel geschiktheid 2012 hebben de toezichthouders vastgelegd op basis van welke criteria zij kandidaat-bestuurders en -toezichthouders aan deze geschiktheidseis toetsen. In de Beleidsregel is vastgelegd dat bij de geschiktheidstoetsing rekening wordt gehouden met de inhoud én de context van de functie waarvoor de kandidaat-bestuurder of toezichthouder is voorgedragen. Op deze manier wordt rekening gehouden met het verschil tussen een bestuursfunctie bij een pensioenfonds en, bijvoorbeeld, een bestuursfunctie bij een bank of verzekeraar."

Onderdeel K

De benaming van het formulier waarmee een beleidsbepaler moet worden aangemeld wordt soms door DNB en/of AFM aangepast. Daarom is nu een bepaling geformuleerd zonder de benaming van het formulier.

Onderdeel L

Wijziging als gevolg van schrappen onderdeel 1.2.2.

Onderdeel M

Dit betreft dezelfde artikelen die een ander nummer hebben gekregen in de nieuwe Wet toezicht trustkantoren 2018.

Onderdeel N

Datarapporteringsdienstverleners en pensioenbewaarders maken deel uit van groep B en zijn daarom ook opgenomen in de aanhef van § 2.

Onderdeel O

Datarapporteringsdienstverleners en pensioenbewaarders maken deel uit van groep B en zijn daarom ook opgenomen in de aanhef van onderdeel 2.4.

Onderdeel P

Datarapporteringsdienstverleners en pensioenbewaarders maken deel uit van groep B en zijn daarom ook opgenomen in het eerste lid van onderdeel 2.4.

Onderdeel Q

Op grond van de ESMA richtsnoeren inzake het leidinggevend orgaan van marktexploitanten en aanbieders van datarapporteringsdiensten en de EBA/ESMA richtsnoeren voor het beoordelen van de geschiktheid van leden van het leidinggevend orgaan en medewerkers met een sleutelfunctie gelden aanvullende vereisten voor beleidsbepalers van beleggingsondernemingen en datarapporteringsdienstverleners.

Daarom zijn deze aanvullende vereisten voor deze ondernemingen opgenomen in deze beleidsregel.

Onderdeel R

Bij de totstandkoming van deze beleidsregel is voor kleine ondernemingen een uitzondering gecreëerd, omdat de eisen van leidinggevende vaardigheden in een hiërarchische verhouding te restrictief kunnen werken voor dit type ondernemingen. Veelal maken ondernemingen met laag risico en beperkte activiteiten gebruik van deze uitzondering. Het huidige tweede lid van onderdeel 2.4 kan leiden tot onredelijke uitkomsten en biedt te weinig basis om, naast het aantal werknemers, overige aspecten van de onderneming mee te nemen. Denk bijvoorbeeld aan een onderneming die weinig medewerkers heeft, maar door middel van uitbesteding een grote portefeuille beheert. Daarom is toegevoegd dat ook de aard, omvang en complexiteit van de onderneming meegewogen moeten worden in het al dan niet kunnen gebruiken van deze uitzondering.

Onderdeel S

De EBA/ESMA richtsnoeren voor het beoordelen van de geschiktheid van leden van het leidinggevend orgaan en medewerkers met een sleutelfunctie bepalen dat significante en/of beursgenoteerde beleggingsondernemingen voldoende beleidsbepalers moeten hebben die worden aangemerkt als onafhankelijk.

Onderdeel T

Betaalinstellingen en elektronischgeldinstellingen zijn verwijderd uit de aanhef van § 3 omdat zij zijn overgeheveld naar groep A.

Onderdeel U

Betaalinstellingen en elektronischgeldinstellingen zijn verwijderd uit de aanhef van onderdeel 2.7 omdat zij zijn overgeheveld naar groep A.

Onderdeel V

Betaalinstellingen en elektronischgeldinstellingen zijn verwijderd uit lid 1 van dit onderdeel, omdat zij zijn overgeheveld naar groep A.

Onderdeel 2.7, eerste lid, sub c is gewijzigd. De (onder)gevolmachtigd agent is opgenomen in de opsomming van financiële ondernemingen waarvan de beleidsbepalers moeten beschikken over algemene en specifieke vakinhoudelijke kennis. De wet schrijft in artikel 4:9, tweede lid, Wft voor op welke wijze de vakbekwaamheid binnen de onderneming van een financiële dienstverlener moet worden gewaarborgd, waarbij in artikel 4:9 derde lid j° artikel 5 e.v. BGfo concreet wordt ingegaan op welke vakbekwaamheidseisen nodig zijn voor het verrichten van de werkzaamheden binnen een financiële dienstverlener. Voor bemiddelaars en adviseurs in beleggingsobjecten en voor beleidsbepalers van een houder van een ontheffing en een trustkantoor is geen aanvullend wettelijk kader waarin voorgeschreven wordt aan welke vakinhoudelijke eisen deze bemiddelaars, adviseurs en beleidsbepalers moeten voldoen. Daarom is in onderdeel c specifiek bepaald dat voor hen geldt dat zij specifieke en algemene vakinhoudelijke kennis moeten kunnen aantonen. Bij de introductie van het nieuwe vakbekwaamheidsbouwwerk in 2014 was beoogd om een volmachtmodule aan het bouwwerk toe te voegen. Hier is destijds naar aanleiding van signalen uit de markt en voortschrijdend inzicht vanaf gezien omdat deze module mogelijk niet goed zou aansluiten bij wat nodig was om de consument te beschermen en goed toezicht te

houden. De vakbekwaamheidseisen voor (onder)gevolmachtigd agenten zijn daarom opgeschort (Stb. 2013-536). Het College Deskundigheid Financiële Dienstverlening (CDFD) heeft vervolgens de noodzaak en wenselijkheid van vakbekwaamheidseisen voor (onder) gevolmachtigd agenten in opdracht van de minister van Financiën onderzocht. Daarbij heeft zij meerdere gesprekken gevoerd met de Nederlandse Vereniging van Gevolmachtigde Assurantiebedrijven (NVGA) en het Verbond van Verzekeraars. Het CDFD heeft de minister van Financiën geadviseerd geen volmachtmodule op te nemen in het vakbekwaamheidsbouwwerk. De minister heeft het advies van het CDFD overgenomen (brief minister van Financiën aan de Tweede Kamer van 26 juni 2016). Nu de volmachtmodule in het wettelijk stelsel voor vakbekwaamheid voor (onder)gevolmachtigd agent definitief is komen te vervallen, geldt dat er voor deze groep geen aanvullend wettelijk kader meer is waarin wordt voorgeschreven aan welke vakinhoudelijke eisen een (onder)gevolmachtigd agent moet voldoen. Daarom is de (onder)gevolmachtigd agent toegevoegd aan sub c en geldt dat de beleidsbepalers van deze ondernemingen moeten aantonen dat zij over specifieke en algemene vakinhoudelijke kennis beschikken. Omdat dit de rule based normen betreft op basis waarvan een beleidsbepaler van deze onderneming bij aanvang kan aantonen geschikt te zijn, betekent dit dat deze wijziging geen gevolgen heeft voor beleidsbepalers die op basis van de huidige uitgangspunten reeds geschikt bevonden zijn.

Onderdeel W

Onderdeel 2.8 is gewijzigd. De (onder)gevolmachtigd agent is opgenomen in de opsomming van de voor de toepassing van dit onderdeel uitgezonderde financiële ondernemingen. Onderdeel 2.8 is van toepassing op kleine financiële dienstverleners voor wiens beleidsbepalers geen algemene en specifieke vakinhoudelijke kennis vereist is. Nu deze vereisten wel gelden voor de (onder)gevolmachtigd agent, is de (onder)gevolmachtigd agent opgenomen in de opsomming van financiële ondernemingen die zijn uitgezonderd van de toepassing van dit onderdeel. Daarnaast is verduidelijkt hoe een beleidsbepaler van een kleine financiële dienstverlener aan kan tonen geschikt te zijn. Indien de beleidsbepaler niet over een HBO-diploma van een voor de onderneming relevante opleiding beschikt is het van belang dat de beleidsbepaler in een relevante werkomgeving ervaring heeft opgedaan. Deze werkzaamheden moeten een bepaalde periode aaneengesloten hebben plaatsgevonden.

Onderdeel X

Omdat de toelichting van de Beleidsregel geschiktheid 2012 in de praktijk voor ondernemingen en beleidsbepalers een belangrijk onderdeel van de beleidsregel vormt bij het voorbereiden van een aanvraag voor een geschiktheidstoetsing en/of een (her)toetsingsgesprek met de toezichthouder is het van belang dat een ieder over een juiste en actuele tekst van de toelichting beschikt. Daarom is ervoor gekozen om bij de huidige wijziging van de beleidsregel ook de toelichting te wijzigen en te actualiseren en deze integraal te publiceren. In onderdeel X is een opsomming gegeven van de onderdelen van de toelichting die worden aangepast aan de wijzigingen die in onderdelen A tot en met W zijn opgenomen en/of geactualiseerd worden. De actualisering betreffen het doorhalen van achterhaalde teksten en het opnemen van (eerder bekend gemaakte) standpunten van de toezichthouder. Er is een verduidelijking van de kring van (mede-) beleidsbepalers in de toelichting van de Beleidsregel opgenomen. In verschillende toezichtwet- en regelgeving verschillen de definities van beleidsbepaler soms licht van elkaar. Daarnaast worden er begrippen als mede-beleidsbepaler en dagelijks beleidsbepaler gebruikt. Daarom is in de toelichting een verduidelijking

opgenomen en zijn voorbeelden genoemd van functies die onder het begrip beleidsbepaler in de zin van de Beleidsregel kunnen vallen, en wordt expliciet gemaakt dat alle personen die de beleids- en besluitvorming van ondernemingen bepalen, of daarop een substantiële invloed hebben, als beleidsbepaler in de zin van de Beleidsregel kwalificeren, dus ook medebeleidsbepalers en dagelijks beleidsbepalers. Tevens is een passage opgenomen over diversiteit in het collectief. De toezichthouder moedigt diversiteit in het collectief van beleidsbepalers aan. Verschillen in kennis, ervaring, leeftijd, geslacht en professionele en geografische achtergrond zorgen voor een brede blik en verschillende perspectieven. Hoewel dit onderdeel van geschiktheid al eerder is toegelicht op de website van DNB en de AFM, is dit nu ook opgenomen in de toelichting van de Beleidsregel.